

Assignatura: Administració de Serveis d'infermeria

Tipus: Troncal

Codi: 242000

Crèdits: 7   **Teòrics:** 3   **Seminaris:** 1   **Laboratori/Pràctics:** 3

Departament: Infermeria Fonamental i Medicoquirurgica

Semestre acadèmic: 1r i 2n

Semestre curricular: 3r

Coordinador/a: Blasco Santamaría, Rosa M^a

Professores de cada grup de docència:

A3.1 : Rosa Blasco Santamaría, i MargaritaPeya Gascons

B3.1 : Nuria Cuxart Ainaud

C3.1 : Margarita Peya Gascons

A3.2 : Margarita Peya Gascons i Angel Vidal Milla

C3.2 : Rosa Blasco Santamaría i Cuxart Ainaud, Núria

Idioma: Català

Objectius:

Que l'alumne sigui capaç de:

- Descriure el sistema sanitari espanyol, el seu marc legal i el seu finançament.
- Descriure les característiques del sistema de salut català i de les seves bases legals.
- Enumerar les etapes del procés administratiu i les seves principals característiques.
- Explicar la relació entre gestió i infermeria.
- Identificar la relació entre el model d'infermeria i les polítiques de la institució.
- Identificar el paper del Departament d'Infermeria en el procés de les cures.
- Identificar la responsabilitat del professional d'infermeria en la gestió dels recursos humans, materials i econòmics.
- Identificar el valor afegit que tenen les cures d'infermera en el procés de manteniment i recuperació de la salut.
- Enumerar els principis de la garantia de qualitat assistencial per proporcionar unes cures excel·lents a l'usuari/pacient i família.

Temari:**Unitat didàctica I. *Entorn sanitari* (12 hores)**

- Tema 1. Conceptes bàsics sobre sistemes de salut
- 1.1 Concepte de salut
    - 1.1.1 Factors que influeixen en la salut
  - 1.2 Sistemes de salut
  - 1.3 Model sanitari
  - 1.4 Sistemes sanitaris
    - 1.4.1 Evolució històrica
- Tema 2. Conceptes bàsics d'economia de la salut
- 2.1 Factors que incideixen en la despesa sanitària
  - 2.2 Definició de producte interior brut i relació amb la despesa sanitària
  - 2.3 La renda per càpita i la seva influència en els nivells de salut
  - 2.4 Concepte d'equitat, d'eficiència, d'eficàcia i d'efectivitat
- Tema 3. El sistema de salut espanyol
- 3.1 Evolució històrica
  - 3.2 Lleis de sanitat
  - 3.3 Estructura del sistema sanitari espanyol
- Tema 4. El sistema de salut català
- 4.1 Llei d'ordenació sanitària de Catalunya
  - 4.2 Estructura del sistema. Comparació entre ambdós sistemes
- Tema 5. Pla de salut
- 5.1 Elaboració
  - 5.2 Objectius i metodologia
  - 5.3 Anàlisi de l'actual pla de salut

Unitat Didàctica II. *Infermeria i administració* (4 o 5 hores)

- Tema 1. Administració
- 1.1 Concepte i evolució històrica
  - 1.2 L'administració com a ciència
  - 1.3 Definicions i característiques
- Tema 2. Teories administratives
- 2.1 Evolució i desenvolupament
  - 2.2 Teories clàssiques
    - 2.2.1 Teoria de l'administració científica
    - 2.2.2 Teoria del procés administratiu
    - 2.2.3 Teoria de la burocràcia
  - 2.3 Teories de les relacions humanes i del comportament social

2.4 Teories modernes

2.4.1 L'enfocament de la contingència o teoria situacional

2.4.2 Teoria de sistemes

Tema 3. El procés administratiu

3.1 Cicle de l'administració: definició i característiques

3.2 Planificació: definició, etapes i característiques

3.3 Organització: definició i fases

3.4 Direcció: definició i elements

3.5 Control i avaluació: definició i requisits

Tema 4. Infermeria i administració

4.1 Relació entre ambdues

4.2 Funció administradora en infermeria

4.3 Nivells d'administració en infermeria

Tema 5. Aplicació de teories i de models d'infermeria a la gestió

5.1 Filosofia i models d'infermeria

5.2 Avantatges de la utilització d'un model

5.3 Instruments de treball d'infermeria

Unitat didàctica III. *Aplicació de l'administració als serveis d'infermeria*

Tema 1. Planificació dels serveis de salut i d'infermeria

1.1 Tècniques de planificació en salut. CAMEDAFO. Brainstorming. Grups Nominals i Delfi. Cronogrames.

1.2 Anàlisi d'un cas relacionat amb la planificació d'Infermeria

Tema 2. Organització dels serveis de salut i d'infermeria

2.1 Organigrames: definició i tipus

2.2 Elaboració de normes, protocols i procediments

2.3 Dotació i organització dels recursos materials i financers

Tema 3. Política del personal

3.1 Càlcul de plantilles

3.2 Definició de llocs de treball

3.3 Sistemes d'organització de cures

Tema 4. Lideratge i gestió dels serveis d'infermeria

4.1 Definició de lideratge

4.2 Tipus de lideratge: polític, de gestió i clínic

4.3 Importància de l'assumpció del lideratge per part dels infermers

Tema 5. Serveis de suport

5.1 Definició i tipus

5.2 Característiques i utilitat

- Tema 6.   Garantia de qualitat de les cures d'infermeria
6.1 Definició i evolució històrica de la qualitat
6.2 Models de qualitat assistencial
6.3 Indicadors, criteris i estàndards de qualitat

Activitats:

- Activitat aprenentatge autònom: lectures relacionades amb el temari
- Activitat no presencial: treballs individuals dirigits
- Activitat presencial: classe magistral del temari, seminari de casos i discussió de casos

Metodologia:

Docència i aprenentatge: classes magistrals, treballs individuals dirigits, seminaris i tutories

Avaluació:

1ª Convocàtoria

- 85% de la nota Examen final de preguntes curtes sobre el temari i lectures
- 15% Assistència i participació en Seminaris i Treballs

2ª Convocàtoria

- 85% de la nota Examen final de preguntes curtes sobre el temari i lectures

Fonts d'informació:

UNITAT DIDÀCTICA I. ENTORN SANITARI

- *Ley General de Sanidad. Ley 14/1986 de 25 de abril*
- *Servei Català de la Salut: Què és el Pla de Salut? Quadern n° 1.* Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Juny 1992
- *Servei Català de la Salut: La Planificació Hospitalària: nous papers, nous instruments.* Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Novembre 1993
- *Ley de Cohesión y Calidad del Sistema Nacional de Salud. Ley 16/2003, de 28 de mayo*
- *Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya. Llei 15/1990. DOGC 1324, 30 de juliol*

Documents

- Organización Mundial de la Salud. Salud 21. Salud para todos en el siglo XXI. 1998

Pàgines web

- SCS: www.gencat.net
- Ministerio de Sanidad y Consumo: www.msc.es
- Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona: www.coib.org

UNITAT DIDÀCTICA II. INFERMERIA I ADMINISTRACIÓ

- *Ley de ordenación de las profesiones sanitarias*. BOE 280, 22/11/2003
- Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social. Llibre blanc de les professions sanitàries 2004
- TEIXIDOR M. et al. *Marc de referència professional per a la funció de supervisor/a d'infermeria de la demarcació pilot de Barcelona*. Projecte Leonardo Da Vinci. Barcelona 2004
- *Competències de la professió d'infermeria*. Consell de Col·legis Oficials de Diplomats en Infermeria de Catalunya. Barcelona 1997

Documents

- Organización Mundial de la Salud. Salud 21. Salud para todos en el siglo XXI. 1998

Pàgines web

- SCS: www.gencat.net
- Ministerio de Sanidad y Consumo: www.msc.es
- Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona: www.coib.org

UNITAT DIDÀCTICA III. APLICACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ ALS SERVEIS D'INFERMERIA

- MORA MARTÍNEZ, J. R. *Guía metodológica para la gestión clínica por procesos. Aplicaciones de enfermería*. Díaz de Santos 2003
- AYUSO, D., GRANDE, R. F. *La gestión de enfermera y los servicios sanitarios en las organizaciones sanitarias*. Editamar 2006
- T. ULRICH, Beth. *Liderazgo y dirección según FLORENCE NIGHTINGALE*. Masson. Barcelona 1996

- GILLIES, D. A. *Gestión de enfermería. Una aproximación a los sistemas*. Masson-Salvat. Barcelona 1994
- MOMPART, M. P. *Administración de Servicios de Enfermería*. Masson-Salvat. Barcelona 1994
- VARO, J. *Gestión estratégica de la calidad en los servicios sanitarios. Un modelo de gestión hospitalaria*. Madrid. Díaz de Santos, 1994
- GILLIES, D. A. *Gestión de enfermería. Una aproximación a los sistemas*. Masson-Salvat. Barcelona 1994
- MOMPART, M.P. *Administración de Servicios de Enfermería*. Masson-Salvat. Barcelona 1994
- MARRINER, A. *Gestión y Dirección de Enfermería*. 6ª Edición. Harcourt. Madrid 2001

Articles

- ABIZANDA, A. *Desarrollo operativo de un programa de calidad: protocolización y monitorización de las actividades de enfermería*. *Nursing 2004*. 2004; 22(4): 60-72.
- ABIZANDA, A., PEYA, M. *Evaluación de la calidad asistencial*. *Nursing 2004*. 2004; 22(2): 62-65
- *Organización Mundial de la Salud. Calidad asistencial de los servicios sanitarios*. *Control de Calidad Asistencial*. 1990; 5(1): 22-26
- PEYA GASCÓNS, M. *La enfermería clínica en la mejora de la calidad*. *Enfermería Clínica*. 1996; 6(1): 42-45
- PEYA GASCÓNS, M. *Un repaso a la evolución de los estudios de calidad de los cuidados de enfermería*. *Nursing 2004*. 2004; 22(9): 56-65
- PEYA GASCÓNS, M. *El modelo europeo de calidad*. *Nursing 2004*. 2004; 22(10): 62-65
- VIDAL MILLA, A. *Implantación de un sistema de calidad global basado en el modelo europeo de calidad en el Instituto Catalán de Oncología (ICO)*. *Nursing 2005*. 2005; 23(1): 62-65

Pàgines web

- Pàgina web sobre Acreditació de Centres Sanitaris del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya
www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/html/ca/dir267/index.html